

د ملګرو ملتونو وروستی شمیرې ښيي چې په ۲۰۱۸ کال کې په دوامداره توګه لوړه ملکي مرګ ژوبله ثبت شوي

کابل، د ۲۰۱۸ کال د اپریل ۱۲ مه - په افغانستان کې د ملګرو ملتونو مرستندويه پلاوی (یوناما) یو ځل بیا په جګړه کې په ښکېلو غاړو غږ کوي چې د ملکيانو د خونديتوب په موخه خپلې هڅې ډیرې کړي، ځکه د ۲۰۱۸ کال په لومړیو دريو مياشتو کې د ملکي تلفاتو کچه د ۲۰۱۷ کال همدې مودې ته ورته لوړه پاتې ده.

د ۲۰۱۸ کال د جنوري له لومړۍ نيټې څخه د مارچ تر ۳۱ مې نيټې پورې یوناما ۲۲۵۸ ملکي تلفات ثبت کړي (۷۶۳ وژل شوي او ۱۴۹۵ ټپيان دي)، چې دا د ۲۰۱۶ او ۲۰۱۷ ميلادي کال د لومړيو دريو مياشتو په څير د ملکيانو د ورته کچې ثبت شوي زیان منعکسوي. دغه موندنې د یوناما د ۲۰۱۸ کال د ملکي وګړو د مرګ ژوبلې ربع وار درې مياشتني راپور کې په پشپړه توګه بيان شوي دي.

افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د سرمنشي خانګري استازي مرستیالي، انګریډ هایډن وویل: "د جګړې ښکېل اړخونه باید د ملکي وګړو د خونديتوب لپاره د خپل توان تر بریده ټولې هڅې تر سره کړي. ملکي افغانان په دوامداره توګه په جګړو کې ایساريزي او زیان ګالي، په داسې حال کې چې مخنیوي یې کیدای شي؛ داسې کړنې باید همدا اوس ودرول شي."

بیچلي او ځانمرګي بریدونه چې له وړاندې تعبیه شوي چاودیدونکي توکي په کې کارول شوي د ملکي تلفاتو مهم لامل پاتې شوي چې دا په ۲۰۱۸ کال کې نوي بڼه ګڼل کیږي. ځمکنۍ نښتې د ملکي تلفاتو دوهم مهم لامل دی چې ورپسې قصدي او هدفی وژنې، له جګړو پاتې شوي چاودیدونکي توکي او هوايي بریدونه یې نور لاملونه دي.

د دې تر څنګ، راپور له اندیښنې سره کارې چې د حکومت ضد عناصرو ته منسوب شوي ملکي تلفاتو په کچه کې زیاتوالی راغلی. د ۲۰۱۸ کال په لومړیو دريو مياشتو کې حکومت مخالف عناصر د ۱۵۰۰ ملکي تلفاتو لامل شوي (۵۱۱ وژل شوي او ۹۸۹ ټپيان دي)، چې دا د تیر کال د همدې مودې په پرتله شپږ سلنه زیاتوالی په ګوته کوي.

د ۲۰۱۷ کال په دوام، د ۲۰۱۸ کال په لومړیو دريو مياشتو کې د حکومت مخالف عناصرو ته د منسوب شوي ملکي تلفاتو په کچه کې ۱۳ سلنه نیټوالی راغلی چې د ۴۰۷ ملکي تلفاتو څخه (۱۷۶ وژل شوي او ۲۳۱ ټپيان دي). د یوناما د موندنو له مخې، حکومت پلوه ځواکونه د ۲۰۱۸ کال د لومړیو دريو مياشتو په ترڅ کې د ټولو ملکي تلفاتو د ۱۸ سلنې لامل شوي (۱۱ سلنه افغان ملي امنیتي ځواکونه، ۲ سلنه نړیوال پوځي ځواکونه، ۴ سلنه نا مشخص حکومت پلوه ځواکونه او یوه سلنه حکومت پلوه وسله والي (ډلي).

د ۲۰۱۸ کال په لومړیو دريو مياشتو کې یوناما د هوايي بریدونو له امله ۱۴۲ ملکي تلفات (۶۷ وژل شوي او ۷۵ ټپيان دي) ثبت کړي چې دا د ۲۰۱۷ کال د همدې مودې په ترڅ کې له ثبت شوي شمیرو سره سمون لري. ماموریت د هوايي بریدونو له امله د رامنځته شوي تلفاتو ۳۵ سلنه نړیوالو پوځي ځواکونو، ۳۵ سلنه یې افغان هوايي ځواکونو او پاتې نور یې نا مشخص حکومت پلوه ځواکونو ته منسوبوي.

بشپړ رپوټ په انګلیسي، دري او پښتو ژبو دلته د لاسرسي وړ دی: <http://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>.

* * *

یوناما د افغانستان له خلکو او حکومت څخه سولې او ثبات ته د رسیدو لپاره ملاتړ کوي. د سیاسي ماموریت په توګه له خپل ماموریت سره سم، یوناما د شخړې مخنیوي او حل، د ونډې اخیستنې د زیاتیدو او ټولنیز یووالي او همدارنګه د سیمه ییزو همکاریو د پیاوړتیا ملاتړ کوي. دا ماموریت د اغیزمنې حکومتدارۍ ملاتړ کوي، ملي مالکیت او حساب ورکونکو بنسټونو ته چې بشري حقونو ته د درناوي پر بنسټ جوړ شوي، ملاتړ کوي. یوناما د استقلالیت، بې پرې والي او یووالي د اصل په پام کې نیولو سره د دیپلماتیکو اقداماتو په ګډون د شخړو د زیاتیدو او پراخیدو او مخنیوي په موخه 'د ښه نیت چارې' او نورو کلیدي خدمتونه برابروي. دا ماموریت د افغانانو پرمختګ او بشري لومړیتوبونو لپاره نړیوالې مرستې همغږي کوي.